

Mfv.I.10.369/2015/5.

A Kúria a dr. Berényi Viktor ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Nagy Ajtony Csaba ügyvéd által képviselt alperes ellen felmondás jogellenességének megállapítása és jogkövetkezményei iránt a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságnál 40.M.2967/2012. szám alatt megindított és másodfokon a Fővárosi Törvényszék 4.Mf.640.424/2014/5. számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett másodfokú határozat ellen a felperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán a 2016. február 17. napján megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Kúria a Fővárosi Törvényszék 4.Mf.640.424/2014/5. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek - tizenöt nap alatt - 30.000 (harmincezer) forint és 8.100 (nyolcezer-egyszáz) forint áfa felülvizsgálati eljárási költséget.

A felülvizsgálati eljárás illetéke az államot terheli.

I n d o k o l á s

A felperes 2007. december 7-étől állt az alperes alkalmazásában adáslebonyolító asszisztens munkakörben. A munkaköri leírásának pontja szerint „a munkavállaló köteles az adásszerkesztőt értesíteni minden olyan, az adás-lebonyolítást befolyásoló hibáról (időeltérés, eltérő cím- és epizód-cím, eltérő számozás, háttértárban történő hibás elnevezés, probléma miatti visszadelegálás), amely a tervezettől eltér és adáshibához vezethet. A felmerülő problémát minden esetben a napi jelentésben dokumentálni köteles”. A munkaköri leírás szerint pedig „a munkavállaló köteles az adásrendezőt az adás előtt, illetve az adás időtartama alatt tájékoztatni és azokkal az információkkal ellátni, amelyek az adás, illetve a műsor folyamatára vonatkoznak (záróidő, reklámidő, promóció idő)”.

Az alperes 2012. szeptember 6-án felmondással szüntette meg a felperes munkaviszonyát. Ennek indokolása szerint „Ön az utóbbi időben a munkáját nem megfelelően, nem az elvárható gondossággal végzi. Ön május 31. napján megsértette az adáslebonyolítás kézikönyvének, valamint a munkaköri leírásának szabályait azzal,

hogy a G. című műsor hibásan került elindításra.

Őn 2012. szeptember 3. napján ismételten megsértette a munkaköri leírásában foglaltakat, különösen annak pontját azzal, hogy az adás-lebonyolítást befolyásoló hibáról H.S. adásszerkesztőt nem az elvárható időben tájékoztatta. A hétfői H. esetében időeltérés állt fenn. A H. a szokásos 40 perc helyett 35 perc hosszúságú volt, amiről Ön H.S. adásszerkesztőt nem az elvárható időben tájékoztatta. A késedelmes tájékoztatás következtében H.S. adásszerkesztőnek csupán 4-5 perce maradt az adáshiba elkerülésére, a K.N. című műsorszám megfelelő időtartamra történő összeszerkesztésére. Az adáshiba elkerülésére csupán H.S. szakmai tapasztalatának köszönhetően került sor.

Tudomásomra jutott továbbá, hogy Ön a munkatársaival folyamatosan konfliktusba kerül, továbbá, hogy 2012. szeptember 4. napjától kezdődően közbiztonságra különösen veszélyes eszközt (gázsprayt) tart magánál a munkahelyén a „konfliktusok rendezése érdekében” azzal, hogy az Ön által „veszélyesnek” vélt helyzetek esetén azt saját munkatársaival, kollégáival szemben alkalmazhatja.

Az utóbbi időben az Ön által tanúsított - munkatársai által több ízben jelzett - elfogadhatatlan magatartása (pl. kollégákkal történő kiabálás, együttműködés hiánya), továbbá az, hogy munkatársaival nem képes a zökkenő- és konfliktusmentes munkavégzésre, a H. Zrt. adásbiztonságát folyamatosan veszélyezteti”.

A felperes a keresetében a munkáltatói intézkedés jogellenességének megállapítását, és az ahhoz fűződő jogkövetkezmények alkalmazását kérte.

A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 40.M.2967/2012/34. számú ítéletével a keresetet elutasította és a felperest perköltség fizetésére kötelezte azzal, hogy a le nem rótt illetéket az állam viseli.

Az elsőfokú bíróság ítéletében utalt a 2012. évi I. törvény (Mt.) 64. §-ának (1) bekezdés b) pontjában, 65. §-ának (1) bekezdésében, és 66. §-ának (1) és (2) bekezdésében rögzítettekre.

A 2012. szeptember 3-ai eseményekkel összefüggésben kifejtette, hogy a felperes az egyik leglényegesebb munkaköri kötelezettségét szegte meg, potenciális veszélyhelyzetet, adáshiba közvetlen lehetőségét idézte elő azzal, hogy nem tájékoztatta kellő időben Horváth Sándor adásszerkesztőt az időeltérésről.

A felperes feladata volt, hogy az adás-lebonyolítást befolyásoló hibákat, az időeltérést nyomon kövesse, illetve azt H.S. adásszerkesztőnek jelezze. Az alperes helytállóan hivatkozott arra, hogy amennyiben az adásszerkesztő feladata lett volna az időeltérés nyomon követése, akkor a felperes munkakörére nem lett volna

szükség. A bíróság kifejtette, hogy az első felmondási ok már önmagában okszerűen vezetett a munkaviszony megszüntetéséhez.

A gázspray használata rendkívül kirívó, az együttműködési kötelezettséget súlyosan megszegő magatartás olyan munkahelyen, ahol többen dolgoznak. Nem fogadható el az, hogy valaki önvédelmi fegyvert hordjon magánál és kijelentse, szükség esetén a munkatársaival szemben azt használni fogja.

A felperes által tanúsított egyéb magatartások önmagukban nem olyan súlyosak, hogy azok egyenként a munkaviszony megszüntetéséhez vezessenek. A cselekmények azonban összeadódva már jelentősek, azok egyrészt már zavarják az érdemi munkavégzést és a kollégák munkahelyi viszonyait, az ottani légkört, és a gördülékeny, rendeltetésszerű munkavégzést.

H.S. munkaköri leírásának a perben nem volt jelentősége. A felperes magatartásának súlya a csatolni indítványozott munkaköri leírás nélkül is elbíráلható volt. Az alperes helytállóan hivatkozott arra, hogy a felperes nem osztott munkakörben dolgozott, és köteles volt maradéktalanul ellátni a munkaköri leírásában foglaltakat. H.S. és a felperes munkaköre különböztek egymástól, ezért nem volt szükséges az adásszerkesztő munkaköri leírásának beszerzése. Ugyanezen okból volt szükségtelen N.ZS., H.S., E.J. tanúkénti meghallgatása is.

H.Z. tanú ismételt meghallgatása nem volt indokolt, a jegyzőkönyv ellentmondás nélkül tartalmazza a tanúvallomást.

A felperes fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Törvényszék 4.Mf.640.424/2014/5. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. Kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek másodfokú perköltséget azzal, hogy a le nem rótt fellebbezési eljárási illeték az államot terheli.

A másodfokú bíróság ítéletének indokolása szerint az elsőfokú bíróság az eljárás lényeges szabályait nem sértette meg, a Pp. 3. § (3) bekezdés szerinti tájékoztatási kötelezettségének megfelelően eleget tett. Nem állapítható meg az indokolási kötelezettség elmulasztása sem, hiszen az ítélet a Pp. 221. § (1) bekezdése szerinti tartalmi követelményeknek megfelel. Abból kitűnik az is, hogy mi okból mellőzte a további három tanú idézésére, valamint H.S. munkaköri leírása beszerzésére, és H.Z. ismételt meghallgatására vonatkozó bizonyítási indítványokat.

A felperes alaptalanul hivatkozott a bizonyítékok téves értékelésére, mert azokat az elsőfokú bíróság a Pp. 206. § (1)

bekezdése szerint okszerűen, ellentmondásoktól mentesen mérlegelte, és ennek eredményeként helyesen fogadta el bizonyítotttnak, hogy a felmondás indokai valósak és egyúttal okszerű alapját képezik a munkaviszony megszüntetésének.

Az „*unus testis nullus testis*” római jogi alapelvtől eltérően a Pp. 206. §-ának (1) bekezdése szerint a bíróság a tényállást a felek előadásának és a bizonyítási eljárás során felmerült bizonyítékoknak egybevetése alapján állapítja meg. A bizonyítékokat a maguk összességében értékeli, és meggyőződése szerint bírálja el. A peres felek nyilatkozata nem bizonyítékként, hanem a fél nyilatkozataként értékelendő, és a törvény nem zárja ki, hogy a fél tényállítását akár csak egy tanú vallomásával bizonyítsa.

Nem értett egyet a másodfokú bíróság a felperes azon álláspontjával, hogy a felmondási okok túl általánosak, valótlanok és okszerűtlenek, mivel azok legfeljebb apróbb hibákat testesítenek meg, így nem szolgálhatnak a felmondás alapjául. Az elsőfokú bíróság ezzel szemben helyesen állapította meg, hogy az egyes felmondási indokok olyan súlyúak, hogy nem csupán összességükben, hanem önmagukban is jogszerű alapját képezhetik a felmondásnak. Az ítélezési gyakorlat következetes abban, hogy több felmondási indok megjelölése esetén elégséges, ha azok egyike bizonyul valónak és okszerűnek.

A felperes a felülvizsgálati kérelmében elsődlegesen a Pp. 252. §-ának (2) bekezdése alapján az indokolás hiányára, és a bizonyítási teherről való tájékoztatás elmulasztására tekintettel az első- és a másodfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését, és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérte. Másodlagosan a Pp. 252. §-ának (3) bekezdésére figyelemmel indítványozta ugyanazt a bizonyítás nagy terjedelmére figyelemmel. Harmadlagosan a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján az ítéletek „megváltoztatásával” a keresetnek való helytadást kért az alperes perköltségben való marasztalása mellett.

A felülvizsgálati érvelés szerint a Pp. értelmében a perbeli jogvita eldöntéséhez szükséges tényállást a bíróságnak fel kell tárnia, és le kell folytatnia az ehhez szükséges bizonyítást. A felperes által indítványozottak egyrészt perrendtartás-szerűek voltak, azaz olyan tényállási elemekre vonatkoztak, amelyek az ügy eldöntése szempontjából releváns elemek. Másodlagosan figyelemmel kell lenni az úgynevezett „fegyveregyenlőség” elvére.

Az alperest terhelte annak bizonyítása, hogy a felperes részéről a tájékoztatás késedelmesen történt, ami súlyos kockázatot jelentett. Előkérdés volt, hogy az időeltérésről való tájékoztatás egyáltalán a felperes feladatát képezte-e, vagy H.S.-nak is nyomon kellett volna követnie az időeltérést.

Minderre figyelemmel nem az volt a bizonyításra szoruló tény, hogy a két munkakör azonos-e, mert ezt a felperes sem állította, ebben vita sem volt, ellenben azt értékelni kellett, hogy a két munkakörben voltak-e párhuzamos munkaköri feladatok. Az elsőfokú bíróság más tényt vett figyelembe a döntés során, mint amire a bizonyítást fel kellett volna vennie.

Nem fogadható el az az álláspont, hogy Horváth Sándor munkaköri feladatainak vizsgálata közömbös a per eldöntése szempontjából. Nemcsak a felperes feladatát kellett volna tisztázni, hanem az adásszerkesztőét is. A felperes álláspontját támaszthatta volna alá N.ZS. és E.J. tanú meghallgatásával, valamint H.S. nyilatkozatával.

A felperes a felülvizsgálati kérelmében változatlanul sérelmezte, hogy H.Z. ismételt tanúkénti meghallgatását a bíróság elutasította.

A Polgári perrendtartás a szabad bizonyítás elvén áll, a római jogból ismert „unis testis nullus testis” olyan általános jogelv, amelyet a bírói gyakorlat következetesen alkalmaz. Ebből következően valamely tény egyetlen tanú vallomásával szemben az ellenérdekű fél vitatásával nem bizonyítható.

Az elsőfokú bíróság a gázspray használatával összefüggésben kizárólag M. T.G. vallomására hagyatkozott. Amennyiben a tanú vallomása és a felperes nyilatkozata ellentmondásban állt, és a szembesítés sem vezetett eredményre, kérdéses, hogy miért a tanú vallomása a perdöntő. Amennyiben egyetlen tanú állítása elégséges lenne a fél tagadásával szemben, úgy kiüresedne a bizonyítás fogalma.

Lényeges, hogy a valamely munkavállaló magatartásának megítélését befolyásoló, és egyébként a felmondás alapjául szolgáló ténynek konkrétan kell lennie, azaz időben és térben pontosan behatárolható esetnek, eseménynek. Ezen követelményeknek M. T.G. nyilatkozatai nem felelnek meg, hiszen abból éppen a konkrétumok hiányoznak. Nem állapítható meg, hogy ő mit értékelt konfliktusként, vagy udvariatlan, illetlen magatartásként.

N.A.ZS. vallomásának helyességét a bíróságok nem kísérelték meg

ellenőrizni, R.V. és R.B.N. meghallgatása nélkül pedig nem tisztázható a felperes sértő magatartása.

A felmondás első oka csak akkor annyira súlyos, hogy az önmagában is megalapozza a munkaviszony megszüntetését - mint ahogy azt az elsőfokú bíróság állította -, ha komoly veszélyhelyzet állt elő, ez pedig csak akkor valósulhatott meg, ha 4-5 perc rendkívül kevés volt. Valójában 7 perccel korábban tette meg a tájékoztatást a felperes, amely megfelelő időnek kellett lenni H.S.-nak, és általában elégséges is volt.

Az úgynevezett „hajónapló” kapcsán az elsőfokú bíróság nem volt abban a helyzetben, hogy megítélje, miszerint az abban foglalt bejegyzések szabályszerűek voltak-e vagy nem, ennek eldöntése olyan szakkérdés, amely szakértő igénybevételét teszi szükségessé.

Az elsőfokú eljárás során súlyos eljárási hibák is történtek. A bíróság alaptalanul mellőzte H.S. munkaköri leírásának beszerzését, valamint az ő meghallgatását, továbbá E.J. és N.ZS. tanúkénti kihallgatását. Mindezzel a bíróság megfosztotta a felperest attól a jogától, hogy az őt terhelő bizonyítási kötelezettségnek eleget tudjon tenni, ezzel sérült a Pp. 2. § (1) bekezdésében, és a 163. § (1) bekezdésében foglalt előírás.

A bíróságok az indokolási kötelezettségüknek sem tettek eleget, nem jelölték meg, hogy a harmadik felmondási ok kapcsán miért mellőzték Endrei Judit és Nemes Zsófia meghallgatását, és azt sem, hogy az első oknak a munkaköri feladatokon kívüli tényállási elemeire miért nem hallgatták meg Horváth Sándort. Ezzel pedig sérült a Pp. 221. §-ának (1) bekezdése.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályában való fenntartására irányult a felperes felülvizsgálati költségben való marasztalásával.

A felülvizsgálati kérelem nem megalapozott.

A Pp. 275. §-ának (2) bekezdése alapján a Kúria a jogerős ítéletet csak a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálhatta felül.

A Pp. 272. §-ának (2) bekezdése szerint a felülvizsgálati kérelemben meg kell jelölni azt a határozatot, amely ellen a felülvizsgálati kérelem irányul, azt, hogy a fél milyen tartalmú határozat meghozatalát kívánja, továbbá elő kell adni - a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely megjelölése mellett

-, hogy a fél a határozat megváltoztatását milyen okból kívánja. Erre figyelemmel a megsértett jogszabályhely pontos megjelölését tartalmazó, és jogi érveléssel alátámasztott felülvizsgálati kérelmet bírálhatja csak el. A felperes által általánosságban hivatkozott Pp. megsértése nem tekinthető konkrét jogszabálysértés megjelölésének, így ez önmagában nem volt értékelhető.

A felperes jogszabálysértésként a Pp. 206. §-át nem jelölte meg, így nem volt mód a megállapított tényállás és a bizonyítékok értékelésének felülvizsgálatára.

A felülvizsgálati kérelem konkrétan a Pp. 2. §-ának, 163. §-ának, illetve a 221. §-ának megsértését panaszolta, így kizárólag ebben a körben volt vizsgálandó a jogerős ítélet.

A felperes a felülvizsgálati kérelemben helytállóan hivatkozott arra, hogy a felmondás indokai körében a bizonyítás az alperest terhelte, neki kellett a jogviszony megszüntetés indokai tekintetében annak valóságát és okszerűségét igazolnia [Mt. 64. § (2) bekezdés]. A felperesnek ezzel szemben lehetősége volt ellenbizonyításra, ez azonban nem jelenti azt, hogy a bíróságok a bizonyítási terhet megfordították volna.

A rendelkezésre álló adatokból megállapíthatóan az eljáró bíróságok a bizonyítási eljárást megfelelően folytatták le, a felperes által hivatkozott Pp. 2. § és 163. § körében nem volt mód jogsértés megállapítására. A felperest indokolatlanul nem zárták el a bizonyítás lehetőségétől.

Az elsőfokú bíróság a felperes által indítványozott bizonyítás lefolytatásának mellőzéséről is részletesen kifejtette az álláspontját (3. bekezdés). Ezért ítélet indokolási kötelezettségének eleget tett (Pp. 221. §). A másodfokú bíróság e körben elfoglalt álláspontja sem adott alapot jogsértés kimondására, az abban foglaltakkal a Kúria teljes mértékben egyetértett.

A kifejtettekre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. §-ának (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A felperes perköltség fizetési kötelezettsége a Pp. 78. §-ának (1)

bekezdésén alapul, míg a munkavállalói költségkedvezménye folytán a felülvizsgálati eljárás illetéke az államot terheli az adott ügyben irányadó 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14. §-a alapján.

Budapest, 2016. február 17.

Dr. Tallián Blanka s.k. a tanács elnöke, Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. előadó bíró, Dr. Hajdu Edit s.k. bíró

A kiadmány hiteléül:

Nné

tisztviselő